Аналіз вірша О. Пушкіна «Я вас кохав… Твір 9 клас

Кожний вірш О. Пушкіна передає неповторний світ душі митця, який збуджував у людських душах «добрі почуття». Кожний вірш про кохання передає різноманітні відтінки цього почуття, усі етапи його розвитку. Поет не забуває і про те, що зазвичай супроводжує перебіг цього найсвітлішого з почуттів: сум, страждання, біль розлуки і почуття без взаємності.

У любовній ліриці великого поета провідною є думка про те, що кохання, навіть нерозділене, не взаємне, — величезне благо. Пушкін ставиться до кохання як до дивовижного божественного дару. Це почуття підносить людину над світом буденності, допомагає відчути радість і повноту життя.

Одним із таких віршів, що ілюструють це, є поезія «Я вас кохав…» Музою, яка надихнула поета на створення цього маленького шедевру, була Анна Олексіївна Оленіна. При дворі цю дівчину вважали однією з перших красунь. Маленька, із золотаво-русявими кучерями, жвавими очима, вона привернула до себе увагу поета передусім гострим розумом, схильністю до мистецтв, музикальністю, спробами писати вірші та прозу. Оленіна у своєму «Щоденнику-журналі» в романтичній формі описала своє знайомство з поетом, якого назвала «найцікавішою людиною свого часу». Пушкін освідчився, але батьки Анни Олексіївни відмовили поету. У 1829 році він залишає Петербург і їде на Кавказ. Перед від'їздом він записав в альбом красуні вірш «Я вас кохав…». Пізніше під ним з'явиться приписка «plusqueparfait» — «давно минуле», яку він зробить 1833 року.

Читаючи вірш, важко повірити в те, що почуття вже згасли, хоча поет пише про них у минулому часі і використовує вставне слово «може». Повірити в це не дає сила почуття, яка змушує поета турбуватися про душевний стан коханої: «Не хочу я нічим журити вас» (переклад М. Чернявського). Вражає безкорисливість почуття поета й та щемлива і сумна нота безнадійності, яка супроводжує його зізнання у коханні. Пушкін не дає портрета дівчини, але в читача виникає стійке почуття, що так кохати можна лише гарну людину.

Цікаво, що в добу, коли думки жінки навіть про свою долю не дуже цікавили чоловіків, Пушкін, випереджаючи свій час, надає коханій право вибору і свободу.

«Здесь нет красноречия, — писав М. В. Гоголь про вірш, — здесь одна поэзия: никакого наружного блеска, все исполнено внутреннего блеска, который раскрывается не вдруг; все лаконизм, какой бывает чистая поэзия. Слов немного, но они так точны, что обозначают все. В каждом слове бездна пространства; каждое слово необходимо, как поэт». Дійсно, у цьому невеличкому творі Пушкін, мабуть, цілком свідомо звів до мінімуму використання засобів художньої виразності, щоб через простоту форми розкрити всю глибину змісту.

Серед художніх засобів, які поет використав у творі, особливе значення у вірші належить інверсії: «нічим журити вас», «інший вас кохав» тощо. Інверсія використана майже в кожному рядку і надає творові більшої виразності. Окрім інверсії використана анафора і алітерація, яка, на жаль, не повністю відтворюється в перекладах: «Я вас любил безмолвно, безнадежно, то робостью, ревностью томим». Алітерація підсилює емоційність вірша. Таку саму роль відіграє багатосполучниковість — використаний сполучник то… то — «то робостью, то ревностью томим».

Вірш написаний п’ятистопним ямбом з перехресним римуванням і використанням чоловічої та жіночої рим.

Незважаючи на нерозділене кохання, почуття поета є справжнім. Кохати по-справжньому — це бажати щастя коханій навіть з іншим: «Як дай вам Бог, щоб інший вас кохав».

«Любовная лирика Пушкина доступна, но и сложна: она может быть и предельно нежной, и младенчески чистой, и рыцарски возвышенной, и плотски страстной, и озорной, и даже фривольной, чтобы не сказать более, но она никогда не может быть пошлой». Вірш «Я вас кохав…» є найкращою ілюстрацію до слів іншого видатного російського поета, але вже XX століття — О. Твардовського.